

Contenta libri

- I. De las 5. & 6. Constit. Theol. Biderbachij
- II. Der 19. psalm von D. Joh. Bugenhagen abgelezt.
Von dem das die hundertstücke
von den Engländern hinnen zu denen die man
nicht kufft kan
Von D. L. Töp für die Weiber vuch ob Anweisung
- III. Sendschrieff +. beza an Gurf. zu Sauffe
- IV. Redemben etlicher Theologe von dem N. ritten,
beruff Catechison
- V. Disputatio Myrica cum Jesuitis gesalt zu
Fulda. fo. 1573.
Von von Brigand de Lucinigel. Der Letzt v. Falikon

Sammelband

Cc 204, II

67

I N D E X.
C I N G L I A N O R V M
Q V O R V N D A M E R R O R V M,
*in Catechesi VVitebergensi noua com-
prehensorum.*

A N N O T A T V S

A

M I N I S T R I S E C C L E S I A E
Hallensis in Saxonia.

Anno Christi,
1571.

Anno 1571.

INDEX CINGLIA-
NORVM QVORVNDAM ERRO-
rum, qui in Catechesi VVitebergensi
noua continentur.

*Catechismus recens VVitebergæ editus, im-
pia dogmata Cinglianorum continet, & pro-
bat, id quod in sequentibus articulis deprehen-
di potest.*

I.

*In quæstione, qua ratione copulatæ sint duæ in Chri-
sto naturæ, Catechitæ plane omittunt, exaltationem hu-
manæ naturæ. Non enim volunt in diuinam gloriam
& celsitudinem, assumptam esse carnem Christi. Hoc
nihil aliud est, quam negare carnem assumptam esse in
Deum. Ita Catechitæ noui, tantum vocabulum vni-
onis personalis retinent, ipsam autem vñionem humanæ
naturæ cum Deo, quantum in ipsis est, tollunt, & sic de
incarnatione Filij Dei non rectè sentiunt. Cæterum de
humana natura, Christi sentiunt & dicunt, quod diuini-
tas eam gestet, sustentet, foveat: quæ sunt communia
omnium hominum maximè fidelium. Sic Cingliani Chri-
sto homini nihil amplius tribuunt, quàm alijs sanctis. Hic*

A

2

error

error impius est & blasphemus in CHRISTVM.

II.

In quaestione quomodo Christus sit Mediator, dicunt quod interpellare & ubiq; adesse Ecclesiae, tribuatur quidem toti personae Christi (videlicet verbaliter) sed sit naturae Diuinae & omnipotentis. Hoc Cinglianorum dogma est, quo ponunt in caelo Christum in vtraq; natura, in terra autem tantum in diuina natura. Sic illi personam Christi diuidunt secundum loca, & gloriam Mediatori debitam, quod interpellet pro Ecclesia, ab homine Christo auferunt: sic & adorationem illi detrahunt, & praesentiam carnis Christi in caena sacra tollunt. Atq; hoc est fundamentum omnis erroris Cinglianorum, quem sic instillant animis Catechitae V Vitebergenses.

III.

In Articulo fidei de ascensione Christi ad caelos, vragent Catechitae corporalem locationem corporis Christi in certo caeli loco: quae locatio non docetur in corpore doctrinae Philippi. Sic depravant & locum petri. Actor. 3. & pro his verbis ἄρα οὐρανὸν ἔλαβον Caelum capere, ipsi fingunt cum suo Beza ἄρα οὐρανὸν ἐλάμβανεν caelo capi: & sic Dominum caeli caelo subijciunt. Est autem dogma proprium Cinglianorum, quo volunt tollere Maiestatem, in quam assumpta est caro Christi, quam & Theologi V Vitebergenses

genses negant, vt in Disputatione eorum contra veram communicationem idiomatum apparet. Et cingliani ex locutione Christi in cælo, etiam præsentiam corporis & sanguinis Christi in Sacramento euertere conantur. Sed fundamentum dogmatis eorum, quòd Christus corpore suo alligetur ad locum: & consequentia, quod non sit nec possit esse præsens in sacra cœna corpore & sanguine suo, impia & blasphemata est.

IIII.

In Articulo de sessione Christi: ad dexteram patris, tacent, quod exaltatio ad regnum & Sacerdotium, respiciat ad humanam naturam. Diuinitas enim non exaltatur. De humana autem Christi natura dicunt, quòd ea in glorificatione acceperit dona seu ornamenta seu prerogatiuas præ omnibus creaturis. Sic humanam naturam assumptam à Filio Dei, euehunt quidẽ supra creaturas, sed in Deũ non euehunt. Inde apparet, quàm vilẽ habeãt assumptionem carnis, quòd verbum caro factum, in quo omnes pijs sciunt esse summum mysterium religionis Christiane, & assumptionem credunt esse talem, quæ Deum faciat hominem, & hominem Deum, vt Augustinus dicit. Sed hi errores gloriæ Christi detrahentes, omnes in Cinglianismo continentur, ad quem non abscurrè accedunt Theologi Vitebergenses in sua Catechesi noua.

De Sacramentis Anabaptistæ & Sacramentarij
 sentiunt, quod per ea tantum signentur res spirituales,
 non autem re ipsa per ea nobis donentur, videlicet gratia
 Christi & Salus per Christum parata. Et Catechitæ noui
 ty manent in illis terminis, quod Sacramenta sint ritus,
 signa, testificationes, testimonia, pignora: & quanquã etiã
 dicunt afferi & exhiberi in ijs beneficia Christi: tamẽ glos
 sam addunt, quod exhiberi, tantum accipiant pro testi
 ficari, non pro reali exhibitione. Hic error Anabaptistas
 & Cinglianos omnes dementat, ut Baptismũ & Cœnam
 Domini tantum habeant pro signis & representationibus
 mundationis & viuificationis spiritualis: ut in Catechis
 mo Heidelbergensi expressè docetur. Sic principalis vs
 sus Sacramentorum, donatio scilicet meriti Christi, per
 hos Catechistas negatur & tollitur, ut in sequentibus
 magis esset conspicietur.

DE BAPTISMO.

VI.

In doctrina de principali vsu Baptismi tantũ dicunt
 Catechitæ noui, quod Baptismus sit testificatio, nos re
 conciliari Deo. Nihil autem dicunt, quod Baptismus sit
 medium, per quod donetur reconciliatio & liberatio à pec
 cato

cato. Anabaptistæ enim & Cingliani nolūt per lauacrum
aque donari nobis reconciliationē cū Deo, iustitiam Chri-
sti & vitam: sed volunt, quòd Baptismus aquæ sit tan-
tum representatio seu figuratio mundationis in æternæ,
vt Calvinus loquitur & Heidelbergenses Catechetæ.

Hic error tollit efficaciam Baptismi, & pro re, quæ
credentibus donatur, videlicet remissione peccatorum &
gratia Christi & salute, tantum figuram & nudam sig-
nificationem supponit. Verba Lutheri in Catechismo par-
uo efficacissima sunt: Was nützet oder wircket die
Taufe? Antwort. Sie wircket vergebung der sün-
den / sie erlöset vom Tode vnd Teufel / vnd gibt die
ewige Seligkeit allen die es glauben: wie die wort
vnd verheiffung Gottes lauten. Hæc verba Luthe-
ri ex ipsis promissionibus diuinis desumpta sunt, & oppo-
sita, Anabaptistis & omnibus fanaticis, qui de vsu & ef-
ficaciam Baptismi non rectè docent, Sed ecce noui Cate-
chetæ Vuitebergenses, ea verba Lutheri de industria ex-
cludunt in Catechesi noua, & rem ipsam videlicet exhibi-
tionem realem beneficiorum Christi per Bap-tismum, non
volunt docere cum Luthero, dum exhibere interpretan-
tur, p̄testificari: quasi testificationes Dei non essent exhi-
bitiones reales in Baptismo, qui aqua & verbo peragitur
per ministrum Ecclesie. Error detestandus est ex actio-
ne Christi, recipientis nos verè, facere tantum signum a-
ctionis, figuram & representationem: quasi salus non in
A 4 Baptis-

Baptismo detur credentibus, sed tantum signetur: quasi aliunde salus expectanda sit &c.

DE COENA DOMINI.

VII.

De cœna Domini planissimis, & ad confutandos Cinglianos efficacissimis verbis loquitur Lutherus in paruo suo Catechismo: Das Sacrament des Altars ist der ware Lieb vnnnd Blut vnseres HERRN Ihesu Christi/ vnter dem Brot vnnnd Wein/ vns Christen zu essen vñ zu trincken von Christo selbs eingesezt. sed ecce hæc quoq; verba excludunt è suo Catechismo nouitij Catechitæ, & rem simul ipsam reijciunt.

I.

Nibil enim docere volunt in tota Catechesi sua, de præsentia corporis & sanguinis Christi in cœna sacra.

II.

Nibil quicquam docent, quòd distributio panis & vini sit vera distributio corporis & sanguinis Ihesu
CHRISTI.

3. Nis

III.

Nihil docent de eo, quòd communicantes, ore acci-
pant panem & corpus Christi, Vinum & sanguinem
Christi: quasi ignorent quòd oris sumptio in cœna sit me-
dium communicationis Spiritualis per fidem iuxta ver-
bum Christi: hoc facite in mei commemorationem: aut
quasi ignorent, quòd sublato medio fides quoq; tollatur.

IIII.

Nihil dicere volunt Catechitæ, quòd verba Chri-
sti, hoc est corpus meum &c. sine glossa accipienda sint,
vt sonant.

V.

In quæstione etiam, de manducatione & bibitione
indigna, prorsus tacent, quòd per eam non euertatur ve-
ritas verborum Christi, Accipite comedite, hoc est cor-
pus meum: Item, bibite, hic est sanguis meus. Atqui hæc
sunt substantialia in doctrina de Sacramento cœnæ Do-
mini: & sciunt Catechitæ, quòd Sacramentarij illa om-
nia impiè peruertant. Hæc quia consultò prætereunt Ca-
techitæ Vuitebergenses, manifestum est, quòd veritatem
de Christi Sacramento docere nolint, & à Lutheri Cate-
chis-

chismo recedant, & Sacramentarios iustificent potius,
quam arguant. Saltem autem dicunt, Filium Dei adesse
in sumptione: id & Cingliani dicunt: sed intelligunt se-
cundum Diuinam naturam. Item inculcant, quod sum-
ptio testetur &c. quòd sit pignus. Quia hoc volunt & di-
cunt Cingliani. Retinent autem, sed tantum ad speciem,
Verba Pauli 1. Corinth. 10. de communicatione corporis:
sed ea cum Cinglianis torquent in alienum sensum. Pau-
lus dicit, quòd panis, quem frangimus, sit communicatio
corporis Christi: quod videlicet cum pane exhibeatur &
accipiatur corpus Domini: Idem dicit de calice. Et
Paulus vult, praesenter distribui & ore sumi corpus &
sanguinem Christi cum Pane & Vino: qui coniungit pa-
nem & corpus Christi, poculum & sanguinem Christi per
vocabulum communicationis.

Hoc est Pauli sententia conueniens cum verbis Chri-
sti: Hoc est corpus meum: Sed Cingliani & Christi & Pau-
li verba planè inuertunt. Panem enim & corpus distra-
hant: quia corpus Domini in caelo locant, communicati-
onem nullam cum pane, sed tantum Spiritualem volunt.
Si Paulus tantum vellet Spiritualem communicationem
exclusa corporali, & sentiret esse corpus Christi locatum
in caelo absens à pane: non diceret panem esse communi-
cationem corporis Christi. Si vellet sanguinem abesse à
poculo, Non diceret calicem esse communicationem san-
guina

sanguinis Christi, nec de corpore & sanguine Christi distinctè diceret, &c. Sic manifestum est, fanaticos abuti verbis Pauli, & ea torquere in suum sensum insigni sacrilegio: Sed Deus non irridetur.

VIII.

In quæstione, quibus modis profanetur cœna Domini, manifestè arguunt profanationes apud Papistas: sed Sacramentarios nō nominant, & profanationes eorum tacent: quasi non sit profanatio pervertere verba Christi: Accipite comedite: hoc est corpus meum: & præsentiam corporis & sanguinis Christi, eiusq; distributionē & sumptionem negare. Ita parcunt Catechitæ Cingliani: & satis ostendunt se ipsorum impia dogmata non improbare. Arguunt autem, vt profanatores eos, qui negant sumptionem panis & vini esse communicationem corporis & sanguinis Christi. Hanc accusationem Cingliani non agnoscunt: quia Spiritualem communicationem corporis & sanguinis Christi docent, & signari eam per sumptionem Panis & Vini valde contendunt. Sed hanc peruersionem Testamenti Christi & impiam signationem, facile tacent Vuitebergenses. Item arguunt & eos, qui Sacramenta dicunt esse nuda signa & vacua Symbola. Hanc quoq; accusationem Cingliani à se deriuant: quia dicunt Sacramenta esse representantia & testifi-

can.

cantia signa non inania. Etsi autem in rei veritate cœ-
nam Domini tantum habent. pro signo communicationis
Spiritualis corporis & sanguinis Christi in cœlo conten-
ti: tamen verbis palliant errorem, & vacua Symbola no-
minare nolunt: quasi Judas non neget Christum, qui ver-
bis dicit: Ave Rabi. Et vsitatum est Fanaticis aliud di-
cere, & aliud facere: & Spiritus Sacramentarius sem-
per tegit & palliat verbis impietatem. Sed qui
habet aures ad audiendum, audiat, & non
abeat in consilium impiorum: quia

Deus vindicabit adulte-

rantes verbum

Christi,

A M E N.

[Im. Pl. 31]

Jg 1825 (5/6)

ULB Halle 3
003 710 432

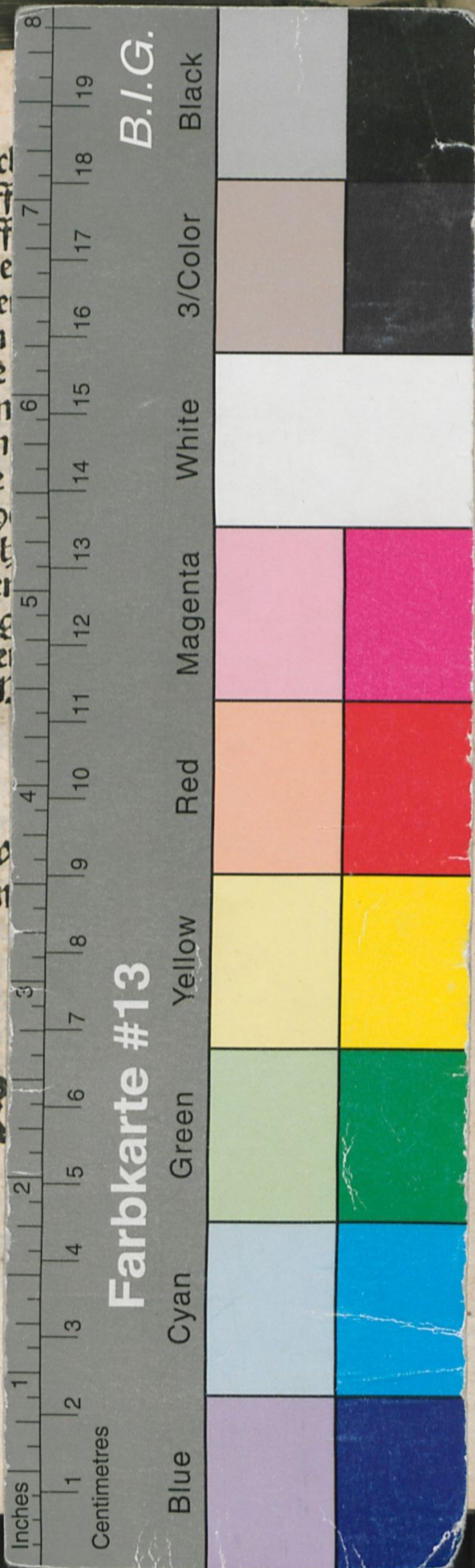

Sb₁

177

67

INDEX
CINGLIANORVM
QVORVNDAM ERRORVM,
*in Catechesi VVitebergensi noua com-
prehensorum.*

ANNOTATVS

A

MINISTRIS ECCLESIAE
Hallensis in Saxonia.

Anno Christi,
1571.

